

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет художньо-педагогічний
Кафедра образотворчого та декоративно-
прикладного мистецтва імені Степана Шевчука

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 19 «РИСУНОК»

спеціальність - 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

освітня програма - Образотворче та декоративне мистецтво

кваліфікація - бакалавр

факультет - художньо-педагогічний

термін навчання - 3 роки 10 місяців

Рівне – 2025-2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни ОК 19 Рисунок для здобувачів вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
За освітньою програмою «Образотворче та декоративне мистецтво» (2025 р.)

Мова навчання - українська

Розробники:

ст. викладач кафедри Антонюк-Коберська Наталія Миколаївна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ім. Степана Шевчука

Протокол від “25” вересня 2025 року № 8

Завідувач кафедри _____ (доц. Власюк О.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету / інституту

Художньо-педагогічного факультету РДГУ

Протокол від “29” вересня 2025 року № 8

Голова навчально-методичної комісії _____ (доц. Власюк О.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

©Антонюк-Коберська Н.М., 2025 рік

©РДГУ, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів —16	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Обов’язковий Цикл дисциплін: природничо-наукової підготовки (ПП)		
Модулів —8	Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Освітня програма «Образотворче та декоративне мистецтво» (шифр і назва)			
Змістових модулів — 8		Рік підготовки:		
Загальна кількість годин — 480		1-4		1-4
		Семестр		
		1-8		1-8
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 2 самостійної роботи студента — 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	20 год.	8 год.	
		Лабораторні		
		172 год.	52 год.	
		Самостійна робота		
		288 год.	420 год.	
		Індивідуальні завдання: - год.		
		Вид контролю: Залік/Екзамен: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8 семестри		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Рисунок» є виконання рисунків з натури, що передбачає правдиве зображення сприймання конкретної форми, людини в умовах освітленої просторової ситуації засобами лінії, плями, світлотіні. Проводиться навчання на основі тривалих за часом, глибоких за змістом завдань, по засвоєнню побудови форми, пластичних особливостей, пропорцій конкретної форми в освітленому середовищі, а також короточасних рисунків та начерків з натури, по пам'яті, спостереженню та за уявою.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Рисунок» є навчання студентів баченню і вірному відображенню реальної дійсності образотворчими засобами, опанування академічного метода зображення людини, предметів оточуючого світу, володіння професійно різноманітними техніками. Вдосконалення раніше набутих навичок і на цій основі створення високого художнього рівня рисунків, розвиток зорової пам'яті.

Основною **формою** навчальної діяльності студентів з дисципліни є *лабораторні* заняття, під час яких виклад навчального матеріалу закріплюється виконанням ряду завдань. Для творчого осмислення ідей і положень передбачено самостійне опрацювання студентами певних тем і домашніх рисунків.

3. Очікувані результати навчання

Програмні компетентності:

ЗК 06. Здатність застосовувати базові знання та навички у практичній діяльності.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР 02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР 06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР 07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПР 08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПР 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Зображення геометричних тіл. Натюрморт із предметів побуту різних за тоном. Драперії

Тема 1. Натюрморт з 3 – 4 гіпсових геометричних тіл.

Тема 2. Натюрморт з гіпсовою кулею та невеличким предметом.

Тема 3. Рисунок складок тканини.

Тема 4. Натюрморт з предметів побуту (наскрізна прорисовка).

Змістовий модуль 2

Череп, анатомічна гіпсова голова людини (обрубковка)

Тема 5. Рисунок черепа людини в трьох поворотах.

Тема 6. Рисунок гіпсової обрубленої голови.

Змістовий модуль 3

Рисунок гіпсової копії античної голови(Аполон, Гермес , Сократ, Сенека)

Тема 7. Рисунок гіпсової античної голови (три рисунка: I – узагальнена форма голови, II – геометричне і анатомічне обґрунтування форми голови, III – тоновий живописний рисунок).

Тема 8. Рисунок гіпсової голови Сократа.

Змістовий модуль 4

Рисунок голови натурниці. Геометричне та анатомічне обґрунтування пластики голови

Тема 9. Рисунок голови натурщика (натурниці), анатомічної голови і черепа в тому ж повороті.

Тема 10. Рисунок голови людини з оголеним плечовим поясом (лінійно - конструктивний рисунок).

Змістовий модуль 5

Рисунок гіпсового торсу (екорше) Гудона

Тема 11. Геометричне та анатомічне обґрунтування гіпсового торсу (екорше) Гудона (три рисунка: положення фас, анфас, зі спини).

Змістовий модуль 6

Зображення конструктивної і анатомічної будови пів фігури людини

Тема 12. Рисунок пів фігури (голова, грудна клітка). Тонально – конструктивний рисунок.

Тема 13. Геометричне та анатомічне обґрунтування оголеної пів фігури людини.

Змістовий модуль 7

Основи зображення фігури людини

Тема 14. Геометричне та анатомічне обґрунтування постаті людини в образі.

Тема 15. Рисунок одягненої постаті людини в неглибокому просторі (інтер'єрі).

Змістовий модуль 8

Рисунок оголеної фігури людини

Тема 16. Рисунок оголеної фігури натурщика зі спини.

Тема 17. Оголена постать людини з опором на одну ногу.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Зображення геометричних тіл. Натюрморт із предметів побуту різних за тоном. Драперії												
Тема 1. Натюрморт з 3 – 4 гіпсових геометричних тіл <i>Лабораторна робота 1.</i>	12	2		6		4	12	2				10
Тема 2. Натюрморт з гіпсовою кулею та невеличким предметом <i>Лабораторна робота 2.</i>	8			4		4	8			2		6
Тема 3. Рисунок складок тканини <i>Лабораторна робота 3.</i>	8			4		4	8			2		6
Тема 4. Натюрморт з предметів побуту (наскрізна прорисовка) <i>Лабораторна робота 4.</i>	10			6		4	10			2		8

[illegible]

Тема 7. Рисунок гіпсової античної голови (три рисунка: I – узагальнена форма голови, II – геометричне і анатомічне обґрунтування форми голови, III – тоновий живописний рисунок) <i>Лабораторна робота 9.</i> <i>Лабораторна робота 10.</i> <i>Лабораторна робота 11.</i>	24	2		16		6	24	2		2		20
Тема 8. Рисунок гіпсової голови Сократа <i>Лабораторна робота 12.</i>	16	2		8		6	16			4		12
СРС 4. <i>Домашнє практичне завдання4:</i> Рисунок гіпсових зліпків частин обличчя (око, губи, ніс, вухо).	12					12	12					12
СРС 5. <i>Домашнє практичне завдання 5:</i> Самостійно виконані начерки та замальовки відповідно специфіки предмету	12					12	12					12
Разом за змістовим модулем 3	64	4		24		36	64	2		6		56
Змістовий модуль 4. Рисунок голови натурщика. Геометричне та анатомічне обґрунтування пластики голови												
Тема 9. Рисунок голови натурщика (натурниці), анатомічної голови і черепа в тому ж повороті <i>Лабораторна робота 13.</i>	22	2		14		6	22			4		18

<i>Лабораторна робота 14.</i>												
Тема 10. Рисунок голови людини з оголеним плечовим поясом (лінійно – конструктивний рисунок) <i>Лабораторна робота 15.</i>	16			10		6	16			2		14
СРС 6. <i>Домашнє практичне завдання 6:</i> Самостійно виконані начерки та замальовки відповідно специфіки предмету	20					20	20					20
Разом за змістовим модулем 4	58	2		24		32	58			6		52
Змістовий модуль 5. Рисунок гіпсового торсу (екорше) Гудона.												
Тема 11. Геометричне та анатомічне обґрунтування гіпсового торсу (екорше) Гудона (три рисунка: положення фас, анфас, зі спини) <i>Лабораторна робота 16.</i> <i>Лабораторна робота 17.</i> <i>Лабораторна робота 18.</i>	30	2		20		8	30	2		6		22
СРС 7. <i>Домашнє практичне завдання 7:</i> Рисунок частин тіла людини (верхні кінцівки) (Самостійна робота 10).	14					14						14
СРС 8. <i>Домашнє практичне завдання 8:</i> Рисунок нижніх кінцівок.	14					14						14

(Самостійна робота 10).												
Разом за змістовим модулем 5	58	2		20		36	58	2		6		50
Змістовий модуль 6. Зображення конструктивної і анатомічної будови пів фігури людини												
Тема 12. Рисунок пів фігури (голова, грудна клітка). Тонально – конструктивний рисунок <i>Лабораторна робота 19.</i>	18			10		8	18			2		16
Тема 13. Геометричне та анатомічне обґрунтування оголеної пів фігури людини <i>Лабораторна робота 20.</i>	20	2		10		8	20			4		16
СРС 9. <i>Домашнє практичне завдання 9:</i> Самостійно виконані начерки та замальовки відповідно специфіки предмету	20					20	20					20
Разом за змістовим модулем 6	58	2		20		36	58			6		52
Змістовий модуль 7. Основи зображення фігури людини												
Тема 14. Геометричне та анатомічне обґрунтування постаті людини в образі <i>Лабораторна робота 21.</i>	20	2		12		8		2		4		14
Тема 15. Рисунок одягненої постаті людини в	18	2		14		6				4		14

неглибокому просторі (інтер'єрі) <i>Лабораторна робота 22.</i>												
СРС 10. <i>Домашнє практичне завдання 10:</i> Самостійно виконані начерки та замальовки відповідно специфіки предмету	12					12	12					12
СРС 11. <i>Домашнє практичне завдання 11:</i> Начерки фігури людини в легкому ракурсі	12					14	14					14
Разом за змістовим модулем 7	64	4		26		40	64	2		8		54
Змістовий модуль 8. Рисунок оголеної фігури людини												
Тема 16. Рисунок оголеної фігури натурщика зі спини <i>Лабораторна робота 23.</i>	22	2		4		16	22			4		18
Тема 17. Оголена постать людини з опором на одну ногу <i>Лабораторна робота 24.</i>	36			16		6	36			4		32
СРС 12. <i>Домашнє практичне завдання 12:</i> Тональне зображення фігури людини	18					18	18					18
Разом за змістовим модулем 8	66	2		20		40	66			8		58
Усього	480	20		172		288	480	8		52		420

6. Теми лабораторних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Натюрморт з 3 – 4 гіпсових геометричних тіл.	6
2.	Натюрморт з гіпсовою кулею та невеличким предметом.	4
3.	Рисунок складок тканини.	4
4.	Натюрморт з предметів побуту (наскрізна прорисовка).	6
5.	Рисунок черепа людини в трьох поворотах.	12
6.	Рисунок гіпсової обрубленої голови.	8
7.	Рисунок гіпсової античної голови.	16
8.	Рисунок гіпсової голови Сократа.	8
9.	Рисунок голови натурщика (натурниці), анатомічної голови і черепа в тому ж повороті.	14
10.	Рисунок голови людини з оголеним плечовим поясом (лінійно - конструктивний рисунок).	10
11.	Геометричне та анатомічне обґрунтування гіпсового торсу (екорше) Гудона.	20
12.	Рисунок пів фігури (голова, грудна клітка). Тонально – конструктивний рисунок.	10
13.	Геометричне та анатомічне обґрунтування оголеної пів фігури людини.	10
14.	Геометричне та анатомічне обґрунтування постаті людини в образі.	10
15.	Рисунок одягненої постаті людини в неглибокому просторі (інтер'єрі).	12
16.	Рисунок оголеної фігури натурщика зі спини.	4
17.	Оголена постать людини з опором на одну ногу	18

7. Самостійна робота

Мета самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Рисунок»:

- розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів;
- формування у студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань;
- розвиток морально-вольових зусиль;
- самостійна робота студентів як результат їх морально-вольових зусиль.

Завдання самостійної роботи студентів:

- творчо сприймати навчальний матеріал і осмислювати його;
- сформувати навички щоденної самостійної роботи з метою одержання та узагальнення знань, умінь і навичок.

Зміст самостійної роботи студентів визначається навчальною програмою та робочою навчальною програмою навчальної дисципліни «Рисунок».

На самостійну роботу виносяться:

- частина теоретичного матеріалу;
- окремі практичні роботи, що не потребують безпосереднього керівництва викладачем.

Самостійна робота передбачається для більш складних та об'ємних за обсягом годин навчальних завдань.

Перед студентами ставляться такі завдання при виконанні самостійної роботи:

1. навчитися композиційно правильно розміщувати зображення на аркуші паперу;
2. передавати пропорції, конструктивну будову та форму предметів;
3. передавати тональні співвідношення та графічне ліплення форми предметів;
4. художньо узагальнювати своє завдання.

Контроль за виконанням самостійної роботи здійснюється при показі практичної роботи.

Види форм контролю: перевірка практичної роботи, усне опитування, робота з методичною літературою.

Для самоконтролю при виконанні самостійних робіт є контрольні питання, методичні посібники, які допомагають студентам краще виконати практичну роботу

Теми самостійних завдань завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Натюрморт з 3 – 4 гіпсових геометричних тіл.	4
2.	Натюрморт з гіпсовою кулею та невеличким предметом.	4
3.	Рисунок складок тканини.	4
4.	Натюрморт з предметів побуту (наскрізна прорисовка).	6
5.	Тонові, об'ємні та конструктивні зарисовки натюрмортів з гіпсових геометричних тіл.	18
6.	Рисунок черепа людини в трьох поворотах.	4
7.	Рисунки черепа людини з натури та по уявленню.	14
8.	Рисунок гіпсової обрубленої голови.	14
9.	Рисунок гіпсової античної голови.	6
10.	Рисунок гіпсової голови Сократа.	6
11.	Рисунок гіпсових зліпків частин обличчя (око, губи, ніс, вухо).	12
12.	Самостійно виконані начерки та замальовки відповідно специфіки предмету.	12
13.	Рисунок голови натурщика (натурниці).	6
14.	Рисунок голови людини з оголеним плечовим поясом (лінійно - конструктивний рисунок).	6
15.	Самостійно виконані начерки та замальовки відповідно специфіки предмету.	20
16.	Геометричне та анатомічне обґрунтування гіпсового торсу (екорше) Гудона.	8
17.	Рисунок частин тіла людини (верхні кінцівки).	14
18.	Рисунок нижніх кінцівок.	14
19.	Рисунок пів фігури.	8
20	Геометричне та анатомічне обґрунтування оголеної пів фігури людини.	8

21.	Самостійно виконані начерки та замальовки відповідно специфіки предмету.	20
22.	Геометричне та анатомічне обґрунтування постаті людини в образі.	8
23.	Рисунок одягненої постаті людини в неглибокому просторі (інтер'єрі).	6
24.	Начерки фігури людини в легкому ракурсі.	14
25.	Рисунок оголеної фігури натурщика зі спини.	16
26.	Оголена постать людини з опором на одну ногу.	6
27.	Тональне зображення фігури людини.	18

8. Методи навчання

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
МН6 –самостійна робота (розв'язання завдань);
МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

9. Методи оцінювання результатів навчання

МО1 –екзамени;
МО2 –усне або письмове опитування
МО3 - колоквиум,
МО4 –тестування;
МО5 – командні проєкти;
МО6 – реферати, есе;
МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
МО10 –залік.

10. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- залік;
- екзаменаційний перегляд;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності(згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 06	Здатність застосовувати базові знання та навички у практичній діяльності	ПР 01	Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу	МН1 МН2 МН3 МН6	МО7 МО9
		ПР 06	Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах		
		ПР 08	Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.		

ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	ПР 02	Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях	МН1 МН3 МН5 МН6 МН7	МО1 МО3 МО5 МО8
СК 01	Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища	ПР 14	Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі	МН1 МН3 МН5 МН6 МН7	МО1 МО3 МО5 МО8
СК 04	Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями	ПР 08	Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу	МН1 МН2 МН3 МН6	МО5 МО7 МО9 МО10
СК 09	Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності	ПР 07	Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації	МН1 МН3 МН4 МН5	МО5 МО7 МО8

			та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом		
		ПР 15	Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів		

11. Критерії оцінювання

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподіл і балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі	Достатній конструктивно-варіативний	добре	

			у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна			
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може налізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності:

- поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль);

- оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень;

- оцінка (бали) за практичну діяльність;

- оцінка (бали) за ІНДЗ;

- оцінка (бали) за екзамен;

- оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, міжнародних, всеукраїнських виставках, конкурсах, пленерах, підготовку наукових публікацій тощо.

При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; не дозволяється користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; за наявності плагіату – робота оцінюється на 50% нижче, за повторне використання плагіату – студент не допускається до сесії; за несвоєчасне виконання поставленого завдання оцінка знижується на 10%. Виконання, аналогічної аудиторній, самостійної постановки, зарисовок та начерків для закріплення знань, умінь і навичок є обов'язковим. Додаткова кількість якісно виконаних начерків та зарисовок під час самостійної роботи впливає на оцінювання на користь студента.

Кількість балів залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань та повний обсяг їх виконання;

- якість виконання навчальних завдань;

- композиція зображення має будуватися на закономірностях, принципах і відповідних правилах організації простору;

- самостійність виконання;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Рисунок»

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
ЗМ 1				ІНДЗ СРС	Підсумковий тест (залік)	
T1	T2	T3	T4	10	10	100
20	20	15	15			
м/к - 5		м/к - 5				
Поточне тестування та самостійна робота						Сума
ЗМ 2				ІНДЗ СРС	Підсумковий тест (залік)	
T5	T6	T7	T8	10	10	100
20	20	15	15			
м/к - 5		м/к - 5				
Поточне тестування та самостійна робота						Сума
ЗМ 3				ІНДЗ СРС	Підсумковий тест (екзамен)	
T5	T6	T7	T8	5	40	100
10	15	10	10			
м/к - 5		м/к - 5				
Поточне тестування та самостійна робота						Сума

ЗМ 4			ЗМ 5		ЗМ 6		ІНДЗ СРС	Підсумковий тест (екзамен)	
T1	T2	T3	T1	T2	T1	T3	5	40	100
5	5	5	5	10	10	10			
м/к - 3				м/к - 2					
Поточне тестування та самостійна робота									
ЗМ7			ЗМ8			ІНДЗ СРС	Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
T1		T2	T1	T2	T3	10	40	100	
12		8	6	10	10				
м/к - 2			м/к - 2						

13. Питання для підготовки до підсумкового контролю

5. Значення пропорцій в рисунку
6. Малювання з натури геометричних тіл.
7. Задачу та процес малювання з натури.
8. Поняття лінійної та повітряної перспективи.
9. Значення академічного рисунку, на яких законах він ґрунтується.
10. Методика роботи над пейзажем.
11. Роль тону в рисунку. Засоби рисунка.
12. Метод порівняння в процесі рисування.
13. Засоби для передачі простору в рисунку.
14. Поняття конструктивної побудови голови.
15. Сприйняття простору та принцип побудови реалістичного зображення.
16. Основні етапи виконання академічного рисунка. Їх послідовність.
17. Поняття про рисунок та його види.
18. Поняття: начерк, замальовки, тривалий академічний рисунок.
19. Поняття «від загального до конкретного і навпаки» при виконанні рисунка.
20. Технічні прийоми роботи олівцем.

21. Поняття конструктивної побудови об'єкта.
22. Поняття про пропорції людини.
23. Поняття передачі світлотіні в рисунка.
24. Методика роботи над рисунком пейзажу.
25. Поняття лінійно-конструктивного методу в рисунку.
26. Ескіз інтер'єру кімнати в кутовій та фронтальної кутовій перспективі.
27. Етапи роботи над рисунком натюрморту. Нарисувати схеми побудови.
28. Послідовність виконання рисунку постаті людини. Намалювати схеми побудови.
29. Етапи роботи над рисунком фігури людини, що сидить. Намалювати схеми побудови.
30. Зображення будь-якого об'єкту (стілець, будівля) у фронтальній перспективі.
31. Методику роботи над портретом людини з руками. Нарисувати схеми побудови.
32. Послідовність виконання рисунку жіночої статури у складному положенні. Намалювати схеми побудови.
33. Етапи роботи над рисунком голови людини. Намалювати схеми побудови.
34. Послідовність роботи над рисунком голови людини. Нарисувати схеми побудови.
35. Схеми побудови людини з опорою на одну ногу.
36. Схеми побудови голови людини у різних ракурсах.

14. Рекомендована література

1. Бамес Г. Фігура людини : посіб. з пластичної анатомії / Г. Бамес ; пер. з англ. – Київ : Артбук, 2019. – 256 с.
2. Барчай А. Рисунок : навч. посіб. / А. Барчай. – Будапешт : Корвінус, 2007. – 210 с.
3. Басанець Л. В. Художні техніки рисунка : навч. посіб. / Л. В. Басанець. – Одеса : ОДПІ, 2002. – 128 с.

4. Вінтаєва Н., та ін. Рисунок та пластична анатомія : навч. посіб. / Н. Вінтаєва [та ін.]. – Харків : ХНУМГ, 2020. – 96 с.
5. Гілязова Н. М. Рисунок. Живопис : навч. посіб. / Н. М. Гілязова. – Івано-Франківськ : Симфонія-Форте, 2020. – 112 с.
6. Дворник Ю., Будний Б. Жива вода рисунка. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 176 с.
7. Коломієць Ю. Д. Основи рисунка : метод. вказівки до практичних робіт / Ю. Д. Коломієць. – Київ : КНУБА, 2022. – 48 с.
8. Кириченко М. А., Кириченко І. М., Гринь Л. І. Основи образотворчої граматики : навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2002. 190 с.
9. Лі Нікола. Малювання фігури людини : посіб. / Н. Лі ; пер. з англ. – Львів : Свічадо, 2021. – 192 с.
10. Сенін В. Академічний рисунок голови : схеми і нариси / В. Сенін. – Харків : ХДАДМ, 2025. – 184 с.
11. Солодовник С. С., Ямроз Л. С., Рябінова І. М. Методичні рекомендації щодо застосування матеріалів рисунку в навчальних художніх закладах / С. С. Солодовник, Л. С. Ямроз, І. М. Рябінова. – Одеса : МГУ, 2023. – 21 с.
12. Сотниченко А. В. Навчальний рисунок : посіб. для слухачів факультету довузівської підготовки / А. В. Сотниченко. – Київ : КНУБА, 2008. – 64 с.
13. Сухенко В. О. Академічний рисунок : підручник / В. О. Сухенко. – Київ : Амадей, 2016. – 232 с.
14. Тихонов С. В., Дем'янов В. Г., Подрезков В. Б. Рисунок : учеб. пособие для вузов / С. В. Тихонов, В. Г. Дем'янов, В. Б. Подрезков. – Москва : Академия, 2001. – 240 с.
15. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура : теоретико-методологічні основи комплексного навчання / І. М. Туманов. – Львів : Аверс, 2010. – 496 с.

Інформаційні ресурси

16. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnrb.gov.ua/
17. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

18. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>

19. Бібліотека КДПУ, міська бібліотека мистецтв, інформаційна база
факультету мистецтв КДПУ

Робоча програма навчальної дисципліни _____

(назва навчальної дисципліни)

перезатверджена без змін та доповнень / зі змінами та доповненнями на 20__ -
20__ навчальний рік

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року No ____

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)